

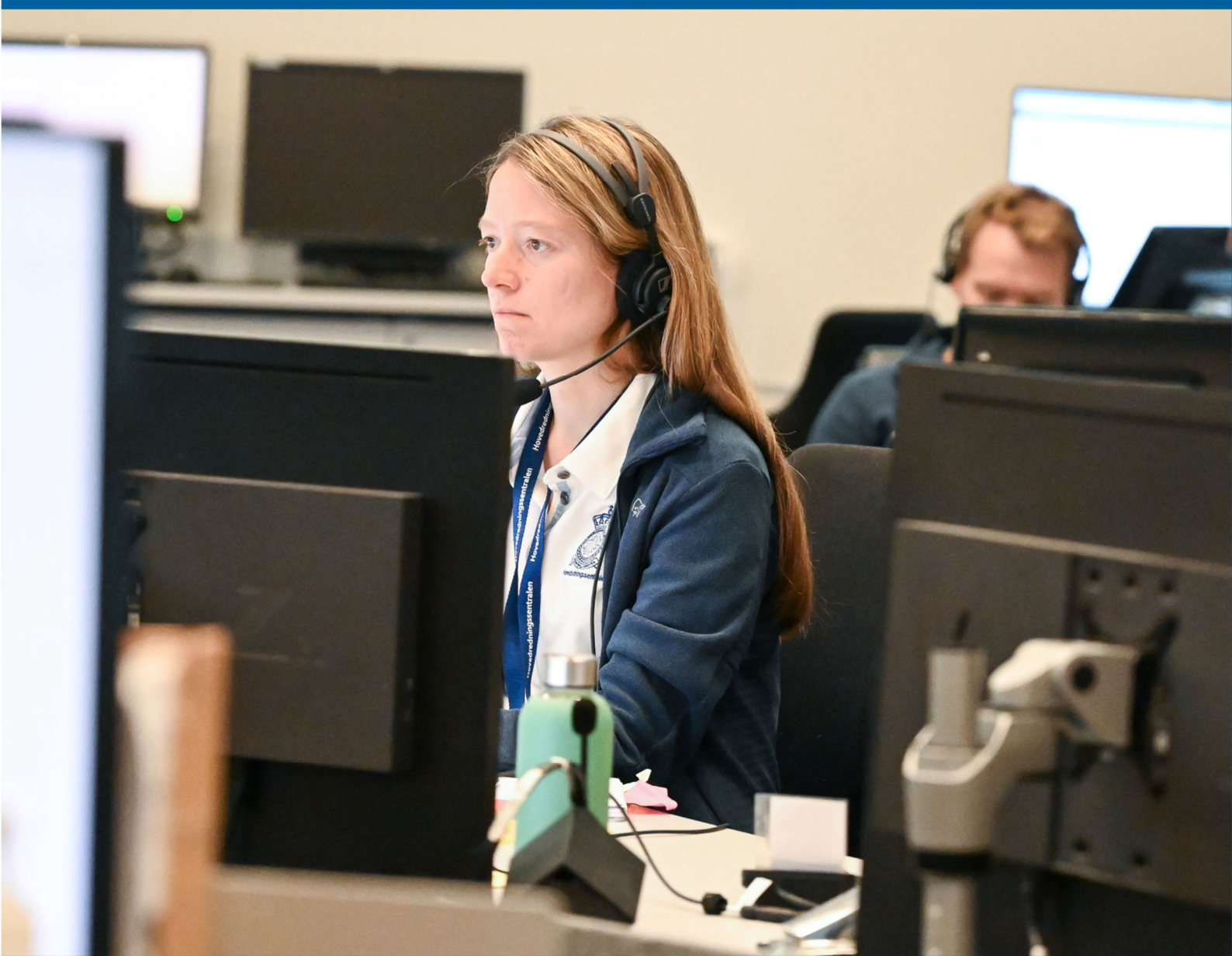
HOVEDREDNINGSSENTRALEN

Årsrapport 2023

Innhold

I. Leders beretning	1
II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
Helse, miljø og sikkerhet	6
Nøkkeltall (alle beløp i 1000 kr)	7
Nøkkeltall fra hendelser	7
Andre volumtall	8
Kommentar knyttet til utvikling i SAR-hendelser 2023	10
III. Årets aktiviteter og resultater	13
Lede og koordinere redningsoperasjoner	13
Utvikling i hendelseshåndtering	13
Utvikle HRS for å styrke redningstjenesten	14
Styrke grunnbemanningen i operasjonsrommet	17
Hvordan arbeider virksomheten med å oppgradere sentrale IKT-systemer?	18
Ivareta og utvikle samvirket mellom aktørene i redningstjenesten	20
Utvikling av HRS samordningsrolle i redningstjenesten (mellom hendelser)	22
HRS skal styrke grunnbemanningen slik at samvirket i den norske redningstjenesten blir forbedre	24
Evaluere PODs deltakelse i redningsledelsen	25
HRS skal bistå i innføring av nye redningshelikoptre	26
Overføring av forvaltningsansvar for redningshelikoptre	27
Fellesføringer og øvrige krav fra regjeringen	29
Økte antall lærlinger	29
Redusere konsulentbruk	30
Mulighet for å arbeide desentralisert	31
IV. Styring og kontroll i virksomheten	32
Oppfølging av tillitsreformen	32
HRS & personvernforordningen (GDPR)	33
V. Vurdering av fremtidsutsikter	34
VI. Årsregnskap	41

Formål	41
Bekreftelse.....	41
Vurderinger av vesentlige forhold.....	41
Kap. 455 post 01 Driftsutgifter	42
Kap. 455 post 45 Store nyanskaffelser/vedlikehold	43
Kap. 455 post 21 Redningsutgifter	43
Resultatregnskap og balanse	44
Tilleggsopplysninger.....	44
Prinsippnote årsregnskapet.....	45
Bevilgningsrapporteringen.....	46
Artskontorrapporteringen	46

I. Leders beretning

Hovedredningssentralen er en virksomhet underlagt Justis- og beredskapsdepartementet, som leder og koordinerer alle typer redningsaksjoner (land-, sjø- og luftredningstjeneste). HRS utøver denne funksjonen gjennom sine to operasjonsrom lokalisert henholdsvis i Bodø og på Sola. Vi har utøvd denne funksjonen som normalt i 2023.

Den operative rollen med å lede og koordinere redningsoppdrag i norsk redningsansvarsområde er den prioriterte oppgaven for HRS. Utover dette skal virksomheten bidra til å videreutvikle norsk redningstjeneste gjennom ulike pådriveroppgaver slik som tilsyn med LRS, kontakt med samvirkeaktører, ledelse av nasjonalt redningsfaglige råd (NRR) og deltakelse i en rekke faglige prosesser for å nevne noe.

I forbindelse med Statsbudsjett for 2023 ble det besluttet å øke bemanningen ved Hovedredningssentralen for å sikre styrket døgnbemanning ved begge avdelinger. Det er i tillegg lagt opp til en økning av bemanningen på dagtid for å styrke det faglige arbeidet eksternt og internt knyttet til redningstjeneste. Gjennom året har organisasjonen planlagt for at oppgaven med forvaltning av redningshelikoptertjenesten overføres til Hovedredningssentralen.

Planleggingen for en sømløs overføring av denne oppgaven har vært viktig da prosjektet med anskaffelse av nye redningshelikoptre er krevende og i en viktig avsluttende fase. Hovedredningssentralen har også overtatt oppgaven med å forvalte tilskudd til Kystradiotjenesten, Redningsselskapet og frivillige organisasjoner i redningstjenesten.

Hovedredningssentralen er inne i en periode med organisasjonsutvikling som følge av økte ressurser og nye oppgaver. Dette arbeidet har preget

organisasjonen. Vi har allerede fra sommeren 2023 sett positive effekter av styrkingen.

Ekstremværet «Hans» utfordret organisasjonen med behov for betydelig innsats over en lengre periode. Vi erfarte at organisering av redningstjenesten var godt egnet til å takle akutte behov som dukket opp i hendelsen.

I 2023 ble totalt 8 981 søk- og redningsaksjoner håndtert av Hovedredningssentralen. Dette er en økning på 6% fra 2022. Økningen fordeles på land, sjø og luft. Vi erfarer at høysesongen gjennom sommeren er blitt lengre. En vesentlig del av økningen skyldes at HRS tok over ansvaret som Mission Control Center (NMCC) for Polen i forbindelse med alarmer knyttet til det satellittbaserte nødvarslingssystemet Cospas-Sarsat. Dette fører til et større antall aktiverte nødpeilesendere termineres og følges opp av HRS NN i Bodø.

I tillegg opplever HRS økte krav og forventninger om å være mer direkte involvert i hendelsene. Den digitale utviklingen med bedre kommunikasjonsmuligheter og større tilgang på ulike former for data gir økt arbeidsmengde og stiller økte krav til dataverktøyene ved HRS. Spesielt økt tilfang av luftressurser stiller krav høye krav til håndtering fra Hovedredningssentralen fra første sekund i en akutt hendelse.

Selv om denne utviklingen vil utfordre både evne og kapasitet ved HRS, så er effekten av utviklingen at vi vil klare å redde flere liv enn i dag. I 2023 har vi jobbet intenst med å utvikle vårt prosjekt knyttet til å etablere neste generasjons dataverktøy for operasjonell ledelse og samvirke i redningstjenesten. For å håndtere økning i hendelser, en økt informasjonsstrøm og økte koordineringsutfordringer vil det ikke være tilstrekkelig å øke antall ansatte. Dataverktøyene vi bruker må legges til rette for rask, intuitiv og enkel bruk og utvikles slik at operasjonsrommene har

bedre forutsetninger for å holde oversikt i situasjoner med flere samtidige hendelser.

Hovedredningssentralen opplever at forståelsen for betydningen av godt samvirke mellom alle aktører i redningstjenesten er god. Vi opplever at det stadig er nye initiativer knyttet til å forbedre samhandlingen mellom etater og organisasjoner i tjenesten. HRS er en liten organisasjon og har utfordringer med å fullt ut fylle rollen som en pådriver for godt samvirke i redningstjenesten i slike prosesser, men her har vi iverksatt internt arbeid for å prioritere ressursbruken bedre og vurdere om vi kan hente ut mer effekt gjennom å endre arbeidsmåte.

Hovedredningssentralen har et særskilt pådriveransvar for å vedlikeholde og videreutvikle samvirket i redningstjenesten, og fører i den forbindelse tilsyn med de lokale redningssentralene som befinner seg i hvert enkelt politidistrikt og hos Sysselmasteren på Svalbard. Denne oppgaven er viktig da den norske redningstjenesten utøves som et koordinert samvirke mellom statlige, private og frivillige aktører. For å sikre god håndtering av hendelser er vi avhengig av felles læring, planprosesser, kjennskap til hverandres ressurser og tillit mellom aktørene. Her har HRS en viktig rolle med å legge til rette for prosesser mellom redningshendelsene som fremmer godt samarbeid og redningsfaglig utvikling. Vår vurdering er at HRS med bakgrunn i de erfaringene vi gjør oss i hver enkelt hendelse, og gjennom den rollen vi har i redningstjenesten, kan gjøre mer for å skape en kunnskapsbasert redningsfaglig utvikling med mål om å redde flere liv og begrense helseskade.

Ambisjonsnivået for dette arbeidet er høyt, både ved HRS og i redningstjenesten for øvrig. Vi har de siste årene erfart at vi lykkes med kvalitetsforbedring av norsk redningstjeneste blant annet gjennom at vi klarer

å utarbeide felles normerende dokumenter bygd på bred konsensus på taktisk, operasjonelt og strategisk nivå i tjenesten.

Årsregnskapet viser at det er styrt godt i forhold til budsjett. På post 01 har vi forbrukt 101,7% av tildelt ramme. Når vi legger til driftsinntektene, har vi et merforbruk på kr 233 076. For nærmere redegjørelse, se kapittel VI.

Hovedredningssentralen 28.5.2024

Jon Halvorsen
Direktør Hovedredningssentralen

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hovedredningssentralens primærvirksomhet er ledelse og koordinering av redningsaksjoner innenfor det norske søk- og redningsansvarsområdet (SRR), og utenfor dette området i henhold til internasjonale konvensjoner og overenskomster som er ratifisert av Norge. Bemanning av de to operasjonsrommene i henholdsvis Bodø og Stavanger vil alltid ha førsteprioritet. Videre er Hovedredningssentralen gitt et spesielt pådriveransvar for vedlikehold og videreutvikling av samvirke innen redningstjenesten. Dette er formalisert gjennom kongelig resolusjon av 6. desember 2019. Det inngår en lang rekke aktiviteter i dette arbeidet, herunder:

- Tilsynsvirksomhet
- Deltakelse i planlegging, gjennomføring og evaluering av øvelser
- Planverksarbeid
- Undervisning og foredrag
- Deltakelse i ulike fora og grupper osv.
- Lede og tilrettelegge for møter i redningsledelsen
- Etterarbeid/gjennomgang/evaluering av alvorlige/større hendelser
- Oppfølgings-/kvalitetsarbeid i forbindelse med gjennomgang av SAR-rapporter fra samvirkepartnere
- Internasjonale møter relatert til nasjonale forpliktelser i IMO og ICAO
- Oppfølging av evalueringer og rapporter etter større hendelser

Pr 31.12.2023 var det til sammen 70 ansatte ved Hovedredningssentralen.

Følgende har vært prioriterte oppgaver i 2023:

- Sikre uavbrutt bemanning og drift av Hovedredningsentralens to operasjonsrom
- Møter med redningsledelsen
- Møter i Nasjonalt Redningsfaglig Råd (NRR)
- Tilsyn med lokale redningssentraler (LRS)
- Støtte innfasing av nye redningshelikoptre
- Planlegging og gjennomføring av nasjonale og internasjonale redningsøvelser
- Delta i og lede utviklingen av nytt digitalt aksjonsstøtteverktøy
- Ledet utviklingen av nytt beslutningsstøtteverktøy som på sikt skal erstatte SARA
- Rekruttering og opplæring av nye redningsledere for oppbemanning av operasjonsrommet
- Forberede overføring av oppgaven om å forvalte redningshelikoptertjenesten fra Justis- og beredskapsdepartementet til HRS

Helse, miljø og sikkerhet

Hovedredningssentralen har status som IA-bedrift. Sykefraværet i 2023 var på 3,1 prosent. Vi har opplevd et tilfelle av arbeidsrelatert sykefravær. Hendelsen skjedde i operasjonsrommet i Bodø og vedkommende er fremdeles delvis sykemeldt. Vi vurderer saken som alvorlig og har iverksatt flere tiltak både for å avdekke årsak samt forebygge at lignende hendelse kan skje igjen. Relevante eksterne myndigheter er varslet om saken. Det er avholdt ett møte i arbeidsmiljøutvalget i 2023.

Gjennom lokal bedriftshelsetjeneste har alle ansatte tilbud om helsesamtale, ergonomisk undersøkelse og arbeidspasstilpasning. I løpet av 2023 etablerte HRS ny bedriftshelseavtale med en aktør som dekker begge

hovedredningsentralene og hvor nye krav til bedriftshelsetjenesten inngår. Operativt personell som går helkontinuerlig turnus, har tilbud om helsesjekker hvert år.

Det er fullverdige treningsrom ved begge avdelingene.

Nøkkeltall (alle beløp i 1000 kr)

	2023	2022	2021
Tall på ansatte	70	53	54
Samlet tildeling post 1 - 45	196 879	173 362	163 243
Forbruk i henhold til regnskap			
Driftsutgifter post 01	149 165	126 076	115 200
Redningsutgifter post 21	44 942	43 074	40 284
Store nyanskaffelser post 45	6 734	10 254	5 846

Nøkkeltall fra hendelser

	2023	2022	2021	2020
Antall hendelser	8981	8495	8153	8135
Redningshelikopter oppdrag	2669	2203 ¹	2103	1827
Antall luftambulanser	1537	1293	1259	1060
Prosentvis andel luftambulanse	57,59	58,69	59,86	58,02

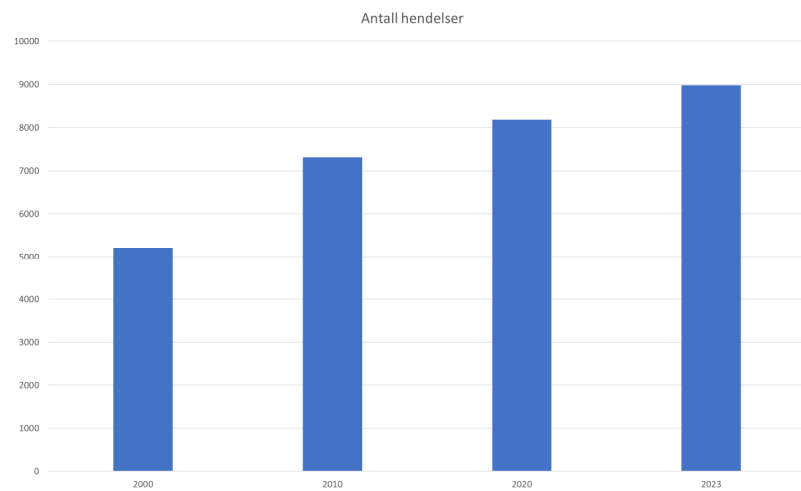
¹ Tall for gjennomført oppdrag fra base Florø er ved en feil blitt utelatt i forrige rapport. Dette er rettet i denne rapport.

Andre volumtall

	2023	2022	2021	2020
Antall behandlede refusjonsbilag	4900	4773	4882	5062
Antall SAR ² rapporter		17228	19080	16227
SAR rapport m oppfølging		174	239	292
- med oppfølging til HRS		55	87	83
Antall tilsyn med lokale redningsentraler (LRS)		4	7	3

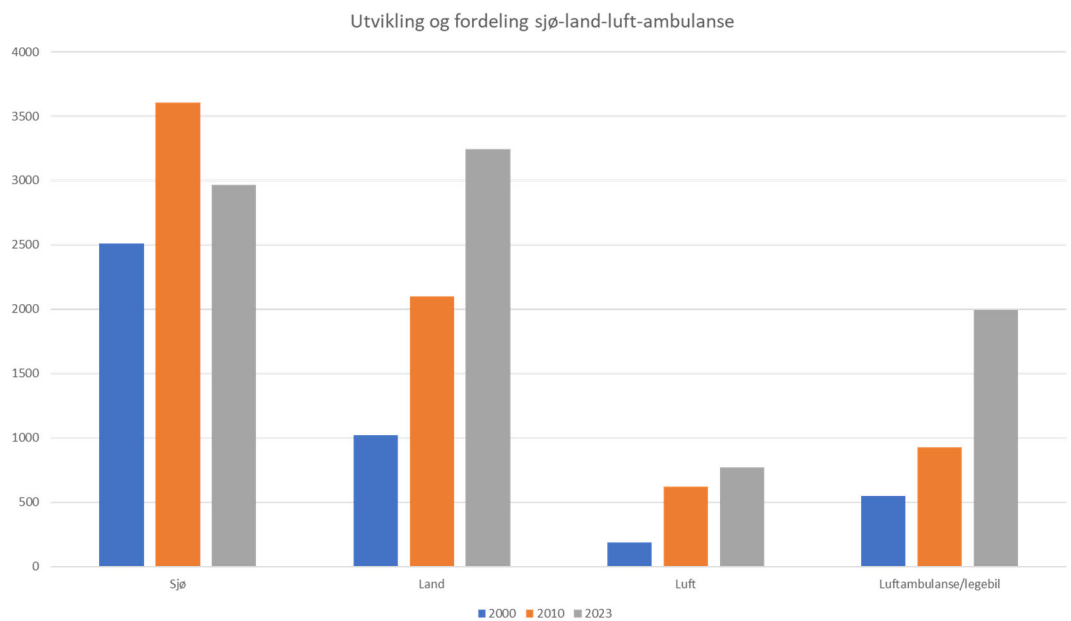
² Søk- og redningsrapport som fylles ut av de aktørene som deltok under en redningsaksjon. Inneholder blant annet erfaringer som er gjort under håndteringen, og eventuelle forhold som bør følges opp i ettertid.

Hovedredningssentralen

Figuren viser utvikling i antall hendelser etter år 2000.

Figuren viser utvikling i antall hendelser etter år 2000 fordelt på områdene sjø, land, luft og luftambulanse/legebil. III. Årets aktiviteter og resultater.

Under følger rapportering på rapporteringsområder fastsatt i tildelingsbrevet.

Kommentar knyttet til utvikling i SAR-hendelser 2023

I 2023 ble totalt 8 981 søk- og redningsaksjoner håndtert av Hovedredningssentralen. Dette er en økning på 6% fra 2022, og en økning på 11% fra 2020.

Redningsaksjoner på sjøen

Sjørelaterte søk- og redningsaksjoner har hatt en økning på 4% fra 2022, fra 2862 til 2968 aksjoner. I forhold til antall sjørelaterte hendelser håndtert i 2020 er utviklingen flat. Ser vi på de ulike kategorier hendelser på sjø, er det variasjon i utviklingen. Kategorien «assistanse fartøy» har vært stabil siden 2021, men en reduksjon på 28% fra 2020. Dette skyldes strengere praksis fra HRS om situasjonen som meldes inn kan defineres som redningstjeneste.

Kategorien «Medevac» har hatt en økning hvert år siden 2020. Det siste året har HRS håndtert 313 medisinske evakueringer. Dette er 57% økning på to år, og er en trend HRS ønsker å undersøke nærmere. HRS håndterer slik medisinsk evakuering fra skip i samarbeid med Radio Medico og Telenor Kystradio.

Av den totale økningen på 57% ser vi at brorparten av økningen er i Hovedredningssentralens ansvarsområde (SRR). Det er også en økning av forespørsler om medisinsk evakuering som ligger utenfor norsk SRR. Disse blir overlevert til aktuell redningssentral, men dette utelukker ikke at det blir benyttet norske ressurser på oppdraget (f.eks. offshore SAR-helikoptre).

Medisinsk evakuering blir oftest løst med bruk av redningshelikopter. I 2023 ble 200 av 313 oppdrag løst med bruk av redningshelikopter. Av 200 helikopteroppdrag ble 150 utført av den offentlige redningshelikoptertjenesten, og 50 oppdrag ved innleie av offshore SAR-maskiner som er på beredskap for oljeindustrien.

Årsaken til at redningshelikopter som tilhører oljeindustrien blir leid inn til oppdrag begrunnes i hastegrad til pasient. Medisinsk evakuering fra faste og flytende installasjoner dekkes av oljeindustriens egen beredskap. Medisinsk evakuering fra fartøy utenfor oljeinstallasjonens 500 meter sikkerhetssone er i dag den offentlige redningstjenestens ansvar, selv om fartøyet er på oppdrag for oljeindustrien.

Luftrelaterte redningshendelser

Luftrelaterte hendelser har hatt en økning på 36% fra 2022, fra 564 til 769 aksjoner. Siden 2020 har antallet luftrelaterte hendelser økt med 66%. Antall luftsportulykker har økt fra 13 i 2020 til 35 i 2023. Hoveddelen av økningen forbindes med at HRS avdeling Bodø i 2023 tok over ansvaret som Mission Control Center (NMCC) for Polen. Dette har ført til økning i antall aktiverte nødpeilesendere som benytter Cospas-Sarsat systemet, som nå håndteres i første innsats fra HRS sin avdeling i Bodø. Økningen i Cospas-Sarsat-relaterte hendelser står for 55% (269 hendelser av 486) av den samlede økningen fra 2022 til 2023 ved Hovedredningssentralen.

Redningsaksjoner på land

Landrelaterte søk- og redningsaksjoner har økt med 2% fra 2022, fra 3176 til 3246 aksjoner. I kategorien «Ekstremvær/Flom – Jord/Fjellskred» har vi registrert 14 hendelser i 2023. Til sammenligning ble det registrert 11 hendelser av samme kategori i 2020. Utviklingen i tallene er forholdsvis flat, og påvirkningen på den samlede statistikken liten. Det er derfor viktig å kommentere at vi her har enkeltsituasjoner, slik som jordskredet i Vistdalen og ekstremværet «Hans», som er dimensjonerende og ressurskrevende hendelser.

Det har også vært en økning av skogbrann. Dette var i hovedsak i juni, der 68 skogbranner ble meldt inn og skogbrannhelikopter ble sendt etter avtale

med DSB. Det er behov for å gå opp avtalen og se på muligheter for forbedring av praksis. Dette er hendelser som ikke er dimensjonerende i seg selv, men den totale mengden medfører tidvis økt bemanning i operasjonsrommet.

Luftambulanse- og legebiloppdrag utført av redningshelikoptertjenesten

Luftambulanseoppdrag/legebiloppdrag har økt med 6% fra 2022 til 2023, fra 1882 til 1993 aksjoner. Utviklingen oppleves som stabil der vi har hatt en samlet økning på 32% fra 2020. Av totalen på 8981 hendelser i 2023 utgjør luftambulanseoppdrag 22%. Det er positivt at flerbrukskonseptet til redningshelikoptertjenesten fungerer og at helse har økt nytten over flere år. Samtidig ser HRS i 2024 frem til å delta i prosjektgruppen som skal revidere retningslinjene for bruk av luftambulanse.

III. Årets aktiviteter og resultater

Lede og koordinere redningsoperasjoner

Beskrivelse av oppdraget

HRS skal lede og koordinere land-, sjø- og luftredningsaksjoner direkte fra Hovedredningssentralen eller gjennom oppdrag til underlagte lokale redningssentraler slik at mennesker blir reddet fra død eller skade som følge av akutte ulykkes- eller faresituasjoner. HRS sin evne til å løse sitt kjerneoppdrag er derfor direkte knyttet til kapasitet til å bidra faglig i både håndtering av hendelser og utviklingsarbeid i tjenesten.

Rapportering

Dette virksomhetsmålet rapporteres gjennom ulike deler av årsrapporten. Rollen med å lede og koordinere redningsaksjoner er ivaretatt gjennom året i våre operasjonsrom. HRS har gjennom året styrket kapasitet til å både faglig jobbing i utvikling av redningstjenesten og kapasitet til styrket bemanning i operasjonsrommet. Full effekt av styrkingen av HRS er forventet fra sommeren 2024.

Utvikling i hendelseshåndtering

Beskrivelse av oppdraget

HRS skal utvikle et datasett basert på oppdragsstatistikk og rapporter etter hendelser (SAR-rapport) som gir en god oversikt over aktivitet og utviklingstrekk i redningstjenesten.

Rapportering

Arbeidet med å styrke den faglige bemanningen ved HRS på dagtid er noe forsinket. Vi ansetter to seniorrådgivere våren 2024 som blant annet skal

bistå organisasjonen med å utvikle et bedre kunnskapsgrunnlag om hendelsene. I beskrivelsen om hendelsesutvikling i del to i denne rapporten, presenteres noe av dette arbeidet. Kunnskapsgrunnlaget er basert på statistikken som føres løpende på HRS etter en hendelse.

Vi har i 2023 jobbet med å rapportere tall fra registeret Søk etter savnet person til den internasjonale Search and Rescue Incident data base (ISRID). Dette er et eksempel på store registre med mange forskjellige data som kan danne grunnlag for innsikt i kjennetegn ved ulike kategorier av savnede personer. Dette danner igjen grunnlag for bedre taktiske vurderinger i hendelser.

Datasettet vi presenterer i denne rapporten er en form for oversikt som gir et overordnet bilde av utviklingstrekk i redningstjenesten. Et langsiktig mål for oss er å ha en dypere trendanalyse som kan si oss mer om utviklingen i tjenesten, men det forutsetter kartlegginger utover det vi har tilgjengelig i vår statistikk.

Utvikle HRS for å styrke redningstjenesten

Beskrivelse av oppdraget

En styrking av grunnbemanningen sammen med etableringen av en forvaltningsenhet for redningshelikoptertjenesten vil kreve mye av HRS i 2023. Departementet ønsker å holdes orientert om de effekter som følger av endringene og hvordan HRS vil bruke disse nye ressursene for å videreutvikle HRS og redningstjenesten.

Rapportering

Se rapportering under for detaljer. En styrking av grunnbemanningen på HRS har en rekke effekter i både i økt kapasitet i operasjonsrommet og økt kapasitet til utvikling av redningstjenesten mellom hendelser. Som følge av

styrking av bemanning jobber HRS med å utvikle en virksomhetsplan som strekker seg over flere år. Formålet er å bygge på styrkene HRS har som organisasjon i dag. HRS er navet i samvirkemodellen for redningstjenesten i Norge og vi ønsker å utvikle dette til en rolle der vi kan ta mer initiativ til felles tiltak som kan utvikle tjenesten for alle aktørene.

En styrking av grunnbemanningen på Hovedredningsentralen har hatt flere positive effekter, det har gitt en økt kapasitet i operasjonsrommet mer tilpasset dagens hendelsesantall, samt det vil kunne gi muligheter for videreutvikling av redningstjenesten mellom hendelsene i vår pådriverrolle. HRS jobber også med å utvikle en virksomhetsplan som strekker seg over flere år. Målet med den er å forsterke organisasjonens nåværende styrker som et nav/knutepunkt i samvirke av redningstjenesten i Norge, og å utvikle dette til en rolle der HRS kan ligge i forkant, og ta initiativ til å utvikle redningstjenesten og følge opp tiltak. Ny organisering og fordeling av oppgaver ut over vaktfunksjonen, utarbeides for å styre det økte antallet redningsledere som kan bekle fagfunksjoner.

Vi er foreløpig kun i oppstartfasen av styrkingen av HRS, og vi har høy prioritet på å slutføre etatsutdanning av nye redningsledere for at styrkingen av bemanningen i operasjonsrommet skal ha full effekt. Dette tiltaket vil direkte påvirke vår evne til å utøve mer effektiv ledelse og god koordinering under hendelser. Samtidig vil det gi oss mer kapasitet til å påvirke utviklingen av redningstjenesten.

De direkte effektene som følger av styrkingen av HRS i første tertial 2023 inkluderer:

- En mer enhetlig rekrutteringsprosess
- En mer enhetlig gjennomføring av vår etatsutdanning for nye redningsledere

- Oppdatering av kontrakter og gjennomgang av helsekrav og sikkerhetsklarering
- Tilførselen av nyansatt personell som redningsledere, har tilført HRS ny og god oppdatert kompetanse. Dette gir oss økt kunnskap og kapasitet
- Endringer i utdanningsprogrammet for kjerneferdigheter til redningsleder kandidater, samt også veiledningen i praksis, noe som antas å ha økt læringsutbyttet og økt kapasiteten i operasjonsrommet tidlig i opplæringen

HRS har allerede sett betydelige fordeler av den personellmessige styrkingen under håndteringen av ekstremværet "Hans" da vi opplevde at vi hadde bedre kapasitet og kunne ta større eierforhold til oppgaver i den totale bredden av håndteringen av ekstremværet. Dette ville sannsynligvis ikke vært mulig uten styrkingen av bemanningen, og det kan ha bidratt til at vi klarte å unngå tap av liv til tross for store materielle ødeleggelser under "Hans".

Etablering av en enhet med ansvar for forvaltning av redningshelikoptertjenesten i HRS har potensiale til flere former for synergi. Vi forventer at denne endringer gir en mer helhetlig tilnærming til oppfølging av ressurser. I tillegg forventer vi at den nye organisasjonen samlet vil ha en sterkere administrasjon med nye kompetanser. I kombinasjon med konvertering av helikopterforvaltnings enheten fra prosjektorganisering til utvikling i retning av å forvalte ressursen er målet å bygge opp en felles stab/administrasjon fra 2025. Vi forventer effekter som følge av at rollen med å styre den operative bruken av helikopterressursene, faglig pådriveransvar og forvaltning av ressursen er samlet i samme organisasjon. Vi har planlagt organisasjonsutviklingen slik at forvaltningsenheten fra overgangen 1.1.24

etableres som en egen avdeling i HRS. Dette gjør vi fordi det er viktig at vi ikke mister fokus i den krevende slutføringen av selve prosjektet med å anskaffe nye redningshelikopter til Norge. For HRS, prosjektorganisasjonen og eksterne samarbeidspartnere er det av vesentlig betydning å få til en mest mulig sømløs overgang.

Styrke grunnbemanningen i operasjonsrommet

Beskrivelse av tiltaket

En styrking av grunnbemanningen vil imøtekomme behovet for å håndtere det økte antallet hendelser/kompleksiteten i hendelser og vil redusere risikoen for at kapasiteten til HRS ikke er tilstrekkelig som følge av flere sammenfallende redningsaksjoner, eller en stor og kompleks hendelse som ikke lar seg håndtere av kun to redningsledere på vakt. HRS bes legge til rette for at de nye redningslederne så raskt som mulig kan bidra til å understøtte i redningsoperasjoner.

Rapportering

HRS rekrutterte 16 nye redningsledere i 2023. 15 av disse hadde sin oppstart ved HRS 12. april 2023. En nyansatt redningsleder har grunnet svangerskapspermisjon oppstart rundt årsskiftet 23/24.

Intern etatsutdanning går som planlagt, og $\frac{3}{4}$ av de nye redningslederne estimeres fullført grunnopplæringen før påske 2024. Grunnet omsorgspermisjoner vil oppstart av resterende $\frac{1}{4}$ av de nye redningsledere være forskjøvet og dermed klar til å bidra første halvdel av 2025.

Fra sommeren 2023 har kandidatene tidvis fungert i operasjonsrommet som ekstra bemanning, og hatt gradvis økende effekt med å bistå allerede autoriserte redningsledere i hendelseshåndtering. Veiledet praksis i

operasjonsrommet er fortløpende kombinert med felles utdanningsmoduler, eksterne besøk, eksterne og interne kurs, hospiteringer og øvelser. En stor del av utdanningen består imidlertid av tilstedeværelse i operasjonsrommet for å bidra i hendelseshåndtering, med gradvis opptrapping av ansvar.

På bakgrunn av dette oppnås ikke full effekt av tre redningsledere på vakt før de nye har gjennomført sin utsjekk, som etter planen vil skje i uke 12/2024.

Reise-, hospitering- og kursvirksomheten har som en synergi bidratt til å styrke samvirket i redningstjenesten, da de nyansatte har hatt dialog med eksterne samvirkepartnere i sin opplæringsperiode. I tillegg ser vi allerede nytten og effekten av å ha fått tilført fersk kompetanse på flere fagfelt. Nettverket de nytilsatte bringer inn i HRS fra sine tidligere arbeidsgivere og erfaringer har også bidratt til å styrke dialogen med relevante samarbeidspartnere.

En endring fra to til tre redningsledere i operasjonsrommet gjør også at vi kan endre arbeidsform. Dette er prosesser som fortsatt pågår og som vil pågå gjennom 2024. Styrkingen gir HRS mulighet til å gjennomgå arbeidsform og organisering i operasjonsrommet. En effekt vil være at vi kan gjennomføre beredskap på natt med større kapasitet samtidig som vi kan organisere vekten slik at den er minst mulig helsemessig belastende.

Hvordan arbeider virksomheten med å oppgradere sentrale IKT-systemer?

Rapportering

HRS arbeider kontinuerlig med oppgradering og forbedring av IKT-systemene. HRS har en sammensatt og kritisk IKT-portefølje som stiller

strengt krav til sikkerhet og oppetid. Som en 24/7 beredskapsvirksomhet er det alltid en avveining i forhold til valg av IKT-driftsmodell. Selv om flere og flere offentlige virksomheter velger skybaserte løsninger, er det viktig for HRS å fortløpende konsekvensvurdere avhengighet opp mot tredjepart og skyleverandører i forhold til vårt samfunnsoppdrag.

Det er startet arbeid med utbygging av sentrale IKT-systemer for å ivareta økningen av antall ansatte siste året, blant annet inkludering av NAWSARH som har blitt sammenslått med HRS. Sammenslåing gir mange positive ringvirkninger som igjen skaper et økende behov for IKT-drift og støtte. Særlig behovet for IKT spesialkompetanse er noe som mangler der HRS i mange tilfeller er avhengig av eksterne konsulenter for å oppgradere sentrale IKT systemer. Som en operativ virksomhet er det avgjørende at kritiske systemer fungerer til enhver tid. Drift av operasjonsrom er derfor alltid første prioritet, som medfører at andre IKT-oppgaver må utsettes og ikke gir den fremdriften vi skulle ønsket i forhold til digital utvikling.

Det har det blitt gjennomført betydelige oppgraderinger av sentrale IKT-systemer for å sikre en robust digital plattform som er nødvendig for å effektivt kunne koordinere -og lede redningsaksjoner uten forsinkelser. Samtidig er det slik at IKT er noe som må oppgraderes jevnlig for å henge med i teknologiutviklingen. HRS deltar i en rekke IKT-relaterte prosjekter som bidrar til å videreutvikle redningstjenesten og styrke digital samhandling mellom offentlige, private og frivillige beredskapsaktører. Blant annet ny kommunikasjonsløsning som skal erstatte dagens ICCS i forbindelse med neste generasjon Nødnett, FAKS og nytt oppdragshåndteringsverktøy gjennom BarentsWatch.

HRS er tilknyttet responsmiljø og sensornettverk som regelmessig varsler om sårbarheter og risikoelementer som potensielt kan påvirke våre IKT-systemer. Det gjennomføres penetrasjonstesting av HRS IKT-systemer for å detektere eventuelle sårbarheter eller mangler med IKT-systemene. Det er innarbeidet rutiner og prosedyrer for å sikre at systemene etterlever prinsippene rundt konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. I tillegg er det opparbeidet en robust og redundant infrastruktur for å ivareta 24/7 beredskap dersom avdelingen i nord eller sør mister tilgang til sentrale IKT-systemer.

Ivareta og utvikle samvirket mellom aktørene i redningstjenesten

Beskrivelse

Redningstjenesten er avhengig av å samvirke med en rekke ressurser som ikke har redningstjeneste som sin primære oppgave. Dersom en ikke i forkant har hatt kontakt med disse og sikret en viss grunnleggende samhandlingskompetanse, øker det risikoen for forsinkelser og komplikasjoner under redningsaksjoner. Erfaringslæring, øvelser, harmonisering av planverk og kontakt med ressursene for å skape tillitt er grunnleggende for en effektiv redningstjeneste og således uløselig knyttet sammen med oppgavene i operasjonsrommet under hendelser. Spesielt viktig er dette for de ressursene som ikke har en statlig struktur som understøtter, slik som frivillige ressurser i redningstjenesten.

Rapportering

Selve grunnforutsetningen for at den norske redningstjenestemodellen fungerer godt er at samvirke mellom ressursene optimaliseres. For å få til det er det nødvendig med en rekke aktiviteter slik som felles planprosesser, øvelser, tilsyn, møteplasser og oppfølging av hendelser. 2023 er et år der vi

har hatt generelt høy aktivitet på dette feltet. Vi har deltatt i organisering og gjennomføring av større øvelser, der vi vil fremheve Arctic Reihn som et eksempel på en stor øvelse med betydelig ressursbruk og også betydelig læring. Vi har gjennomført tilsyn med LRS på normalt nivå. Dette er viktig aktivitet i arbeid med kontinuerlig forbedring av redningstjenesten.

Det er gjennomført møter i NRR og redningsledelsen ved HRS som begge er viktige arenaer for forankring av faglige og operative problemstillinger.

I perioder med pågående etatsutdanning er også kontakten med eksterne samarbeidspartnere høyere enn normalt.

På plansiden har vi pågående arbeid som rapporteres på neste rapporteringspunkt.

I nasjonalt redningsfaglig råd har vi gjennomgått det som er av felles normerende planverk i redningstjenesten og kartlagt behov. Rådet har også tatt stilling til prioritet for ulike felles planverk.

Vår kapasitet til å jobbe med oppfølging etter hendelser er som kjent begrenset. Vi har et pågående arbeid med å evaluere innsats etter en større leteaksjon i Agder høsten 2023. Vi deltar også i evaluering av innsatsen i forbindelse med ekstremværet Hans. I løpet av året har det vært flere enkelthendelser som er fulgt opp særskilt fra HRS. Her er vår erfaring at vi trenger å jobbe mer med å sette evaluering av hendelser i system slik at det blir mer rutinemessig og også knyttet til hendelser der aksjonen er håndtert bra slik at vi kan utlede god praksis og overføre til andre hendelser.

Når det gjelder felles opplæring er HRS tatt opp i styringsgruppen for felles opplæring av nød- og beredskapsaktører. I dette programmet skal det også utvikles et eget kurs om organisering av redningstjenesten.

Utvikling av HRS samordningsrolle i redningstjenesten (mellom hendelser)

Beskrivelse av oppdraget

HRS skal starte utvikling av måling av effekter og jobbe systematisk med statistikk. Utvikling av følgende målepunkter skal prioriteres i 2023:

- Beskrive utvikling i bruk av SAR-varsling, det er et relevant mål fordi dette er en relativ ny praksis som sikrer samhandling mellom 11X-sentraler og HRS og fremmer felles situasjonsbilde og riktig ressurssetting tidlig i hendelser.
- Beskrive utvikling i digitale felles løsninger med spesiell vekt på rask utveksling av oppdragskritisk data
- Beskrive arbeid med felles normerende dokumenter (planverk, veiledere mv.) som fremmer en mer standardisert oppgaveløsning.

Rapportering

SAR-varsling er en felles konferanse mellom 11x sentralene og HRS i oppstart av en hendelse. Overordnet er erfaringen med slike konferanser svært gode. Det gir umiddelbart grunnlag for felles forståelse av situasjonen og koordinert ressursallokering. I konferansen er ofte melder med i starten, noe som gir umiddelbar mulighet for alle å få best mulig informasjon fra hendelsen. SAR-varsling gir trolig raskere og bedre koordinert samlet respons.

Terskelen for hva som skal håndteres som en SAR-varsling kan forstås ulikt av ulike aktører og det er et kontinuerlig arbeid å sikre at en bruker denne varslingsformen når det er hensiktsmessig.

Når det gjelder digitale fellesløsninger så pågår det flere prosesser som er relevante for HRS. Spesielt er det tre sentrale prosjekter som har betydning for HRS her:

- 1) bidrag i arbeid med neste generasjon Nødnett. Vi omtaler ikke dette ytterligere da det er et arbeid som er godt kjent for departementet.
- 2) HRS leder arbeidet med å utvikle det nye felles aksjonsstøtteverktøyet som for søk etter savnet person. Det nye felles aksjonsstøtteverktøyet har mulighet for å kunne videreutvikles til å dekke flere hendelsestyper i fremtiden. Dette verktøyet gjør det mulig for ressurser i innsats å samhandle digitalt på tvers av etater og organisasjoner, og vil også kunne fungere vertikalt i linjen fra ressurser på stedet til ILKO – LRS og HRS. Aksjonsstøtteverktøyet utvikles i samarbeid med BarentsWatch, og har blitt fortløpende testet gjennom større øvelser i løpet av 2023. Verktøyet utvikles som ett samarbeid mellom politiet, HRS og frivillige ressurser.
- 3) Arbeid med å erstatte dagens oppdragshåndteringsverktøy (SARA) med et nytt og mer egnet verktøy. Her har vi i løpet av høsten 2023 intensivert arbeidet og satt en av våre redningsledere på dagtid for å jobbe fulltid med digitaliseringsprosjekter. Vi har skrevet en søknad om støtte gjennom medfinansieringsordningen, som kan legge grunnlag for å utvikle dette samhandlingsverktøyet.

I tillegg deltar HRS på flere nivå i arbeidet med Nasjonal styringsmodell for nød- og beredskapskommunikasjon, samt deltar i styringsgruppen for forprosjekt deling av informasjon mellom beredskapsetatene i regi av DSB.

Arbeidet med normerende dokumenter har bidratt til standardisering og utvikling i redningstjenesten. I 2023 har HRS jobbet med følgende prosesser:

- Utarbeidelse av en veileder for Mass Rescue Operation, arbeidet pågår med dedikerte avsatte personellressurser
- Utarbeidelse av veileder for koordinering av luftressurser i redningstjenesten. Det er gjennomført flere møter med relevante aktører i bransjen, samt luftfartsmyndighetene og arbeidet er startet med dedikerte personellressurser. En ny nasjonal utdanning for å koordinere luftenheter i redningstjenesten er under utvikling.
- Utarbeidelse av veileder for ACO i redningstjenesten. Arbeidet er startet, men det gjenstår betydelig innsats før en er i mål med arbeidet. Vi har registrert at også andre sammenlignbare tjenester internasjonalt arbeider med samme fagfelt, og det er aktuelt å hente informasjon fra disse kildene før vi ferdigstiller dette arbeidet.
- Revisjon av håndbok for redningstjenesten
- Vurdering av behov for oppdatering av veileder for redningsinnsats ved snøskredulykker

HRS skal styrke grunnbemanningen slik at samvirket i den norske redningstjenesten blir forbedre

Beskrivelse av tiltaket

En styrking av grunnbemanningen med fagstillinger skal imøtekomme behovet for å sikre at utviklingen blir forankret i de faktiske behovene til aktørene i redningstjenesten og ved forbedret erfaringsdeling fra hendelser og øvelser. Den skal videre legge til rette for erfaringslæring, økt kunnskap,

planarbeid, øvelser mv. for å opprettholde og videreutvikle redningstjenestens evne til å samvirke for målrettet innsats.

Rapportering

I 2023 ble de første tre av stillingene lyst ut. Dette var henholdsvis to stillinger som seniorrådgiver redningstjeneste og en stilling som HR-rådgiver. Tilsettingsprosessen er ferdigstilt for seniorrådgiver redningstjeneste og det er tilsatt en person på hver lokasjon. Tiltredelse for stillingene er første tertial 2024. For stillingen som HR-rådgiver er denne i slutfasen og en forventer tilsetning i løpet av første tertial 2024, med tiltredelse formentlig etter sommeren 2024.

Med de siste tilsettingene forventer HRS å få styrket evne til særskilt å ivareta pådriveransvaret samt å utvikle og ivareta samvirket i den norske redningstjenesten. En kan legge til at personellet som er rekruttert har høyere akademisk bakgrunn og relevant arbeidserfaring fra både samarbeidende offentlige etater, redningstjeneste og forskningsmiljøer.

Hvorvidt HRS skal tilsette ytterligere personell, herunder hvilken kategori kompetanse en skal søke etter er gjenstand for diskusjon og analyse i intern pågående OU-prosess, samt beror på tilstrekkelig økonomisk ramme for inneværende år. Inntil videre har en sett seg nødt til å sette utlysningen av de ytterligere tre fagstillingene i bero på grunn av overnevnte.

Evaluere PODs deltakelse i redningsledelsen

Beskrivelse av oppdraget

POD ble fast medlem av redningsledelsen ved HRS, endret ved forskrift, 12 april 2021 (i kraft 1. mai 2021). Ordningen skal evalueres etter 2 år (i 2023).

Rapportering

Etter endringen har POD deltatt i alle møter i redningsledelsen, samt ved gjennomføringen av den nasjonale øvelsen "Artic Reihn". POD sin deltakelse er ønsket og etterspurt fra redningsledelsen. Vurderingen er at det er viktig at en så sentral aktør i beredskap og krisehåndtering også er medlem i redningsledelsen. Redningsledelsen ved HRS møter minimum tre ganger i året og kalles eventuelt inn ved større hendelser og øvelser.

En gjennomgående og grundig evaluering av POD sin deltagelse i redningsledelsen er imidlertid ikke gjennomført. Dette skyldes både kapasitetshensyn, men også en vurdering at virkningstiden siden POD trådte inn i Redningsledelsen er noe for kort til at det anses hensiktsmessig å evaluere. Erfaringen etter håndteringen av ekstremværet "Hans", hvor Redningsledelsen ble vurdert kalt inn, men ikke ble det, viser at det er viktig med tett og god dialog med POD i hendelser som både utfordrer redningstjenesten, og i tillegg i stor grad involverer politiet. Dette for å oppnå felles situasjonsforståelse og koordinere ressursuttak og innsats i et felles operasjonsområde, som i tid og areal strekker seg lengre ut enn det normale, og for begge etater krever betydelig oppmerksomhet og innsats.

HRS skal bistå i innføring av nye redningshelikoptre

Beskrivelse av tiltaket

Sikre hensiktsmessig samvirke og utnyttelse av nye redningshelikoptre. HRS skal sammen med NAWSARH-prosjektet bistå med forberedelser for bruk av de nye redningshelikoptrene. Dette omfatter utvikling av operative konsepter, kommunikasjonssystemer, forberede etablering av fagenhet for forvaltning av nye redningshelikoptre og andre forhold knyttet til HRS` rolle i tilknytning til redningshelikoptrene.

Rapportering

HRS har god og tett kontakt med NAWSARH-prosjektet. Det har vært jobbet en del med MPDLS sammen med 330 skv og teleoperatørene. Blant annet avholdt HRS et seminar samt praktiske øvelser sammen med 330 skv, politihelikopter og teleoperatørene på Sola i april. Basen i Bodø gikk på beredskap med AW101 rett før jul 2022, og har fungert godt gjennom hele 2023. HRS ser gode gevinster av at de nye redningshelikoptrene kan fly raskere og i dårligere vær (ved isingsforhold og over værssystemer).

Løsningen for digital samhandling mellom HRS og redningshelikoptrene (*Hermes/Ground station*) har ikke svart til forventningene eller behovene våre i anskaffelsen. Plattformen har hatt store problemer med å fungere utenfor mobildekning (sat.com), og systemet er således ikke i operativ bruk. HRS har et behov for å kunne dele kartutsnitt, bilder med mer til helikoptrene i oppdragshåndteringen, men har ikke et godt alternativ til dette i dag.

Overføring av forvaltningsansvar for redningshelikoptre

Beskrivelse av tiltaket

Hovedredningssentralen skal ivareta fag- og budsjettansvaret for redningshelikoptertjenesten fra 1. januar 2024, inkludert gjenværende oppgaver knyttet til anskaffelsen av de nye redningshelikoptrene, jf. supplerende tildelingsbrev nr. 2 2022, datert 27. september 2022.

HRS skal etablere et mottaksprosjekt ved HRS og i samarbeid med NAWSARH fremme et forslag til organisering av forvaltningsenheten innenfor rammen av HRS. HRS skal, i samarbeid med NAWSARH, utarbeide et grunnlag for eventuelle drøftinger og forhandlinger som følge av organisasjonsendringen. HRS utarbeider et forslag som er omforent med

NAWSARH og involverer eventuelt andre relevante aktører i arbeidet på en hensiktsmessig måte.

Rapportering

En innlemming av NAWSARH-drift i HRS har skjedd i en fase der prosjektet med anskaffelse og utrulling av nye redningshelikoptre ikke er ferdig. Det er fortsatt en «hale på prosjektet». Dette måtte ivaretas sømløst i overgangsfasen til at denne enheten ble innlemmet i HRS.

NAWSARH-drift skal i forlengelsen av dette utvikle en ny rolle som en forvalter av statens redningshelikopterressuser.

Denne endringen innebærer at Justis- og beredskapsdepartementets rolle og ansvar på feltet er i endring. Oppgaver som tidligere ble løst de departementet skal nå ivaretas primært av ytre etat. Dette vil innebære endringer som krever kompetansebygging i HRS og en endring i samarbeidsflaten mellom den HRS og aktørene i tjenesten.

HRS har i perioden vært gjennom en større organisasjonsendring. Frem til 2020 var HRS organisert som to separate statlige virksomheter. En sammenslåing ble gjennomført med effekt fra 1.1.2020. HRS er i dag i utvikling som følge av ressursmessig styrking. En viktig endringsprosess knyttet til styrket bemanning i operasjonsrommet har høy prioritet. Øvrig styrkning må ses i sammenheng med ressursene som allerede er i NAWSARH-drift og hvordan man kan hente ut synergier mellom de to organisasjonens for størst mulig positiv effekt på leveransen til redningshelikoptertjenesten og helhetlig styrking av redningstjenesten gjennom at HRS styrkes. Dette er forhold som er vurdert gjennom 2023 og som må være med i den videre vurderingen når enheten videreutvikles i HRS.

I første tertial 2023 ble det utarbeidet et mottaksprosjekt med en detaljert beskrivelse av prosessen. Tiltakene i dette punktet er gjennomført i henhold til plan og på tid. Endringen er gjennomført og de ansatte overført til HRS med virkning fra 1.1.24.

Prosesen med å virksomhetsoverføre dette området fra JD til HRS har gjennomført med involvering av partene, de ansatte og mottakende og avleverende organisasjon.

Arbeidet er rapportert både i styringsdialogen med JD og gjennom faste styringsgruppemøter i anskaffelsesprosjektet. Det er gjennomført løpende vurdering av risiko.

Fellesføringer og øvrige krav fra regjeringen

Økte antall lærlinger

Beskrivelse av oppdraget

Antall lærlinger skal stå i forhold til størrelsen på virksomheten. Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg, og antall lærlinger skal stå i forhold til størrelsen på virksomheten. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling.

Rapportering

Hovedredningsentralen er en liten virksomhet der flertallet av ansatte er redningsledere med en helt spesiell bakgrunn og egen intern etatsutdanning for å bекle rollen. IKT-miljøet er lite med 3 ansatte og stab/støtte har samlet 4 ansatte. Organisasjonen er i vekst og får større oppgaver fra 1.1.24. Det er

naturlig i sammenheng med dette å gjøre vurderinger knyttet til å ta inn lærlinger på områder som administrasjon, økonomi og IKT. P.t. har vi ikke overskuddskapasitet til å gjøre dette, men i løpet av 2024 ansetter HRS en HR-rådgiver som kan gjøre vurderinger knyttet til denne problemstillingen.

Redusere konsulentbruk

Beskrivelse av oppdraget

HRS skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, herunder om iverksatte tiltak og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten som bruker konsulenter i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. HRS skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av ev. kjøp av konsulent tjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

Rapportering

HRS kjøper i liten grad konsulent tjenester. Der vi har konsulentbistand så knytter det seg til følgende:

Beredskapsordning for IKT – Vi har redusert konsulentbruken på IKT vesentlige gjennom å insource tjenesten i sin helhet. Men dagens bemanning med tre personer er ikke tilstrekkelig til å sikre beredskap døgnet rundt. Vi har en avtale om ekstra bemanning for å støtte oss i ferietid og ved eventuell sykdom. Vi har også en avtale med vaktlag som kan rykke inn på HRS i tilfelle kritisk svikt skulle oppstå.

IKT-tjenester – Vi har noe konsulentbruk knyttet til IKT programvare. Det gjelder blant annet en årlig avtale knyttet til SAR-rapport system som er

vesentlig for å samle erfaringer etter redningshendelser og håndtere kostnader til spesielt frivillige ressurser i redningstjenesten. Vi har også ekstern bistand til hjemmesiden vår. I forbindelse med rekruttering av nye redningsledere benytter vi psykolog som gjennomfører arbeidspsykologiske tester av kandidatene.

I forbindelse med utvikling av felles aksjonsstøtteverktøy har vi en avtale med en konsulent som leder arbeidet.

Mulighet for å arbeide desentralisert

Beskrivelse

Virksomhetene skal vurdere muligheten for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenlig

Rapportering

Hovedaktiviteten ved HRS er knyttet til å lede og koordinere redningsoperasjoner, Dette gjøres fra ett av våre to operasjonsrom lokalisert henholdsvis i Bodø og på Sola (Stavanger). Dette gjør at hoveddelen av ansatte er bundet til lokasjonen vår. For redningsledere er det pliktig å bo innenfor maksimalt en times kjørevei fra HRS og operativt ansatte er omfattet av en beredskapsordning. Vi har i liten grad desentralisert arbeid, men er mer fleksible på bruk av hjemmekontor for faglige oppgaver som ikke krever oppmøte når det er hensiktsmessig. Med nye oppgaver øker muligheten for å tenke desentraliserte arbeidsformer i årene fremover.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Styring og kontroll i HRS

God intern styring innebærer at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning. Det skal i årsrapporten redegjøres for styring og kontroll i virksomheten.

Oppfølging av tillitsreformen

Regjeringen har satt i gang arbeidet med en tillitsreform i offentlig sektor. Reformen handler om å gi de ansatte tid og tillit til å gi brukerne bedre tjenester. Sentrale virkemidler i gjennomføringen av reformen er forbedret styring og reduserte rapporteringskrav. Departementet ber Hovedredningssentralen vurdere aktuelle tiltak for å ivareta intensjonene bak reformen. Videre ber vi virksomheten vurdere om det er mulig å redusere interne styringssignaler, rapporteringskrav og resultatkrav som binder opp ressurser og innsnevrer handlingsrommet i oppgaveutførelsen. Vurderingene bør gjøres i samarbeid med de ansattes organisasjoner. Vi ber om en kort omtale av gjennomførte tiltak i årsrapporten.

Rapportering

Hoveddelen av de ansatte ved HRS er redningsledere med tjenesten i operasjonsrommet. Det har et høyt krav til notoritet for sine vurderinger og beslutninger i hendelser. Samtidig er det helt grunnleggende at de som er på vakt til enhver tid har fullmakter til å handle raskt for å redde liv. Vi er nøye med å ikke innføre systemer/kultur som gjør at vi svekker handlekraften til personellet på vakt.

I faglige oppgaver har ansatte i organisasjonen stor frihet til å ta initiativ og følge opp saker. Vi ser behov for å innføre noe mer systematikk som sikrer at

kunnskap og erfaringer pløyes tilbake i organisasjonen, men dette er da rapportering som har et faglig formål om å dele relevant kunnskap med kolleger i organisasjonen.

HRS & personvernforordningen (GDPR)

Beskrivelse

HRS skal sørge for at reglene som følger av personvernforordningen (GDPR) følges og at det er et godt system for behandling av personopplysninger i virksomheten

HRS må etablere et system for å følge reglene i personvernforordningen. Dette kan gjøres i samarbeid og med bistand fra NAWSAHR-prosjektet og DSB.

Rapportering

Arbeid med GDPR er spesielt krevende for HRS da tjenesten bygger på utveksling av data mellom aktører i redningstjenesten som er organisert i ulike sektorer og med ulikt lovverk. Tjenesten omfatter offentlige aktører, frivillige ressurser og private selskaper. Hovedredningsentralen har fortsatt for lite kapasitet og kompetanse på området, men dette arbeidet styrkes som følge av den nye oppgaven med å forvalte redningshelikopter.

I 2023 gjorde vi derfor et retningsvalg i arbeidet med GDPR gjennom å inngå en rammeavtale som støtter oss faglig med å utarbeide protokoll over behandlingsaktiviteter og en strukturert prosess som vi har delt inn i fire områder. GDPR knyttet til interne forhold som personal/HR, GDPR knyttet til funksjonen vi utøver i operasjonsrommet, GDPR og HRS sine IKT systemer sist GDPR knyttet til kontakten vår med media.

Det er gjennomført opplæring av alle ansatte.

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Overordnet sett ser Hovedredningssentralen på fremtiden med optimisme. Norge har en velfungerende redningstjeneste, hvor prinsippene om samvirke, ansvar, integrering og koordinering står som grunnpilarer. Vi har fremdeles grunn til å tro at Hovedredningssentralen utgjør et sterkt merkenavn både nasjonalt og internasjonalt.

Den dype trenden i statistikken til HRS med økt antall redningsoppdrag vil trolig fortsette. Økningen knytter seg til økt ferie/fritid, befolkningsvekst, klimaendringer, en aldrende befolkning, teknologisk utvikling på teletjenester (les: mobiltelefondekning) og muligens også at terskelen for å be om hjelp fra redningstjenesten er i endring. For HRS vil en økning i antall oppdrag ha positive effekter med tanke på at hver enkelt redningsleder får et økt erfaringsgrunnlag. Samtidig øker muligheten for samtidighetskonflikt og kontrollspennet for de som er på vakt blir større. En økning i antall hendelser øker også sannsynligheten for at kapasiteten ved Hovedredningssentralen utfordres oftere, eller i enkelte situasjoner overstiges.

Tempoet i redningsaksjoner har økt. Det er flere forhold som ligger til grunn for denne utviklingen. Den kanskje aller viktigste er at stadig flere som ringer inn og er i nød, er i stand til å oppgi en posisjon. Det gjør at innsatsen fra redningstjenesten kan bli mer målrettet og at en i mange tilfeller kan unngå en langvarig og ressurskrevende søksfase. Trolig vil vår evne til å posisjonere den som er i nød raskt øke i årene framover og vi kan legge til grunn at denne utviklingen vil fortsette.

En tidlig og nøyaktig posisjon kan også føre til at ansvaret for å lede og koordinere et oppdrag flyttes fra for eksempel HRS til AMK, gitt at hendelsen defineres som et helseoppdrag og ikke redningstjeneste. En skadet person

som er på en kjent posisjon, kan i mange tilfeller håndteres av helsetjenesten alene.

Nødnett har forbedret samvirket mellom HRS og nødetatene. Kunnskapen om og forståelsen for roller og ansvar i redningstjenesten er også forbedret de senere år. Det er grunn til å tro at nasjonale dokumenter som Redningshåndboken og Nasjonal veileder for planverk og samvirke har bidratt til dette. En effekt av denne utviklingen er at Hovedredningssentralen involveres tidligere i flere landredningsaksjoner, og på et høyere detaljeringsnivå. Dette er først og fremst en positiv utvikling, da det bidrar til en mer effektiv gjennomføring av redningsaksjonene. Samtidig påvirkes Hovedredningssentralen av økningen innen landredningsaksjoner mer direkte nå enn tidligere, blant annet som følge av økt behov for, og forventninger til et godt samvirke.

Nødnett har ført til en gjennomgripende endring i hvordan den norske redningstjenesten opererer. Fra en situasjon for få år siden med kun lokal radiodekning i aksjonsområdet, eller kommunikasjon per telefoni, har vi i dag en situasjon der ressursene kan kommunisere sømløst horisontalt og vertikalt i redningstjenesten. For HRS innebærer dette økte forventninger til å raskt bidra med beslutninger og informasjon i redningsaksjoner.

Det er en betydelig økning av luftressurser i form av helikoptre og spesielt droner i redningshendelser. Dette fører til en sterk økning i behovet for "flytrafikkinformasjon" for å sikre sikker og effektiv utførelse av luftinnsatsen. Men det mangler sambandsløsninger, kompetanse og kapasitet for å dekke dette behovet. Frem til nå har de fleste dronemiljøene støttet seg på nødnett i redningsaksjoner og har ikke tatt i bruk fly-VHF-samband, som internasjonal luftfart og Avinor benytter.

Avinor, som til daglig forvalter norsk luftrom og har ansvaret for "flytrafikkinformasjon", benytter ikke nødnett. Avinor benytter VHF, som ikke har samme grad av dekning som nødnett gir, og blir ikke benyttet av alle aktørene i en redningsaksjon. Dette skaper et daglig behov for "flytrafikkinformasjon" i innsatsområdet som ingen aktører har tilstrekkelig sambandsløsning, kompetanse eller kapasitet til å dekke. Ansvaret for trafikkinformasjon faller ned på HRS og utfordrer daglig kompetansen og kapasiteten i operasjonsrommet. Denne svakheten begrenser utnyttelsen av tilgjengelige luftressurser. HRS bør i fremtiden bidra til bedre sambandsløsninger, økt kompetanse og kapasitet, spesielt hos eksterne sentrale aktører innenfor luftinnsats i redningstjenesten.

Samvirkeprinsippet har vært et sentralt prinsipp i den norske redningstjenesten siden etableringen av HRS for over 50 år siden. I 2011 ble prinsippet løftet opp som et av de sentrale prinsippene for krisehåndtering i Norge. Samvirkeprinsippet sikrer effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser og er helt nødvendig om vi skal ha god nok beredskap gitt demografi, avstander og værmessige forhold. HRS er gitt en rolle med tanke på å være pådrivere for godt samvirke. Vi erfarer at det er økt fokus på felles prosedyrer, planer og utvikling av felles møteplasser og utdanninger.

Det økte fokuset på samvirke har gitt seg utslag i for eksempel at nødetatene og HRS tidlig er i konferanse med innringer når en nødsituasjon oppstår (SAR-varsling). For HRS som har ansvar for flere politidistrikt i tillegg til ansvar for maritim- og luftredning, vil denne økte samhandlingen i akutfasen av en hendelse utfordre kapasiteten i operasjonsrommet. Dersom flere hendelser inntreffer samtidig er det ikke sikkert at HRS har kapasitet til å delta i all kritisk sambandstrafikk og koordinering. I tillegg til at evnen til effektiv koordinering i disse tilfellene svekkes, fører dette også til at en ikke

får full effekt av den kostbare og nødvendige oppgraderingen som Nødnett utgjør.

For at samvirket i redningstjenesten skal fungere effektivt er det ikke tilstrekkelig med felles kommunikasjonsløsninger. Felles dataverktøy som gjør det mulig å dele oversikt over ressurser, situasjonsbilde m.v. er nødvendig for å øke kvaliteten på innsatsen som gjøres. At viktig informasjon må formidles gjennom tale krever tid og øker risikoen for feil. Vi har i dag en rekke prosjekter som pågår knyttet til digitale løsninger i redningstjenesten. Felles ressursregister (FRR) i regi av Barents Watch er et vellykket eksempel på en teknologi som gir en felles oversikt over sentrale ressurser i redningstjenesten. HRS jobber i dag med prosjekter som vil kunne gjøre det mulig å digital samhandling rundt søk etter savnet person både mellom ressursene i felt og i linjen fra felt til LRS og HRS. Dette vil ha stor effekt på kvaliteten på innsatsen som gjøres i felt og vår mulighet til systematisk læring.

Helt sentralt for kvalitetsforbedring i den norske redningstjenesten er vår felles evne til å lære på en systematisk måte av de erfaringene vi gjør under redningsoppdrag. HRS har de siste årene utviklet et felles regime for rapportering av hendelser som gjør det mulig for den enkelte aktør i redningstjenesten å digitalt rapportere sine erfaringen i hver enkelt redningsaksjon. Her er det allerede bygget opp en betydelig erfaringsdatabase, med et uforløst potensial for erfaringsoverføring. I framtiden forventer vi økt fokus på erfaringslæring og kunnskapsbasert praksis også i redningstjenesten.

Nytt redningshelikopter er et eksempel på en ressurs som gjør et teknologisk kvantesprang med mer avanserte sensorer og etter hvert økte muligheter for

samhandling i sanntid digitalt med HRS i et felles system. Gjennom prosjektet *Ground station* kan HRS bli en «hub» for digital informasjonsutveksling mellom de andre aktørene i den samvirkende redningstjenesten. Vi vil anta at HRS i framtiden vil få tilgang til stadig mer data som kan danne grunnlag for effektiv gjennomføring av redningsoppdrag, og der vår evne til å analysere data vi mottar fra ulike kilder blir flaskehalsen, gitt forventet utvikling på dette området.

HRS har en unik posisjon innen nasjonal beredskap generelt, og norsk redningstjeneste spesielt. Som den øverste ansvarlige for koordinering av aksjoner har vi lang erfaring med å skape samhandling mellom ressurser i tidskritiske hendelser. Vi opplever i dag økte forventninger til deltakelse i ulike prosesser og i mange sammenhenger at HRS tar en lederrolle.

Momentene over tilsier at HRS sin største utfordring er knyttet til kapasitet. Kapasiteten i operasjonsrommet blir utfordret av at tempoet i hendelser øker, at antall hendelser øker og at vi har økte forventninger til tett oppfølging fra HRS. I tillegg forventer vi økte muligheter for både etterretningsinformasjon og samhandling som følge av digital innovasjon i årene framover.

HRS må i løpet av de neste årene utvikle seg til å bli bedre rustet til å analysere våre egne erfaringsdata og sammen med aktørene i redningstjenesten utvikle og validere kunnskapsbasert praksis i redningstjenesten. Dette innebærer at HRS må styrke organisasjonen med kompetanse og kapasitet organisasjonen ikke har i dag.

Som en direkte følge av utviklingen er det nødvendig å se på grunnbemanningen i tjenesten. En stor hendelse vil alltid være krevende å håndtere, og HRS må utvikle kapasiteten til rask oppbemanning av operasjonsrommet med tilstrekkelig antall redningsledere. Videre må vi

utvikle nødvendige stabs- og støtteelementer, både for å kunne understøtte en stor redningsaksjon, samt å sikre uavbrutt drift i hverdagen. Mange små aksjoner, eller flere mellom-store aksjoner kan også innebære betydelige kapasitetsutfordringer. I framtiden bør det vurderes om det skal være flere ulike stillingskategorier i operasjonsrommet med noen som har som hovedoppgave å ekspedere ulike samband, redningsledere med overordnet ansvar og muligens også en mer tilbaketrukket rolle med en vakthavende som kan veilede og bidra for å takle overgangen til en stor aksjon der man må kalle inn flere ressurser.

Tempo, presisjon og kvalitet i tjenesten kan øke dersom vi klarer å samhandle mer digitalt mellom de ulike ressursene og nivåene i redningstjenesten. Denne utviklingen pågår i dag og bør understøttes ytterligere fra nasjonale myndigheter. Kompleksiteten og kostnadene knyttet til å utvikle nye datasystemer kan gjøre det fristende å avgrense utvikling til egen virksomhet. Men redningstjenesten er avhengig av at systemene som etableres er tilrettelagt for å dele data og samhandle digitalt. Det er mulig at en sterkere nasjonal koordinering av utviklingen av dataverktøy som brukes i redningstjenesten/nødetater ville vært formålstjenlig.

Redningstjenesten har behov for en utvikling der en i større grad jobber systematisk med å utvikle beredskapen slik at flere liv reddes. I dag skjer mye læring i form av gjennomgang av enkelthendelser, og i noen grad av evaluering av store hendelser. Et potensiale for læring ligger i de redningsaksjonene som gjennomføres daglig. På av internasjonal kunnskap har flere fagfelt i redningstjenesten vært gjennom store endringer. Vi har for eksempel endret måten redningstjenesten løser snøskredhendelser slik at vi trolig kan redde flere liv. Et annet eksempel er at vi gjennom internasjonale erfaringstall fra mer enn 100 000 leteaksjoner har endret operasjonsmønster

når vi søker etter savnet person. HRS legger til grunn at det over tid er rom for å redde mange flere menneskeliv om vi klarer å øke vår kompetanse og utvikle mer effektive taktiske modeller til bruk i redningstjenesten.

En slik utvikling vil måtte skje i et utstrakt samarbeid mellom aktørene i redningstjenesten der HRS kan ta en koordinerende rolle og legge til rette for systematisk utvikling av ny kunnskap. Vår erfaring er at slike prosesser gir økt motivasjon for de som er med og at det styrker grunnlaget for samarbeid i redningshendelser.

Samvirkeprinsippet er et bærende prinsipp i redningstjenesten. En ytterligere operasjonalisering av dette prinsippet slik at myndighetene stiller økte krav til underlagte etater om å legge til rette for samarbeid vil trolig styrke vår evne til å redde liv og være samfunnsøkonomisk fornuftig.

Fagutvikling, tilsyn, øvelser og ikke minst den konkrete innsatsen i redningstjenesten er arenaer der man kan styrke samvirket.

HRS har en pådriverrolle og har to etablerte arenaer for å utøve dette. Den ene er redningsledelsen ved HRS og den andre er nasjonalt redningsfaglig råd (NRR), som også ledes av HRS på oppdrag fra departementet. Begge disse arenaene kan benyttes i større grad for å fremme samvirke.

VI. Årsregnskap

Ledelseskommmentar årsregnskapet 2023

Formål

Hovedredningssentralene ble opprettet i 1970 og er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Vår primærvirksomhet er ledelse og koordinering av redningsaksjoner innenfor det norske søk- og redningsansvarsområdet, og utenfor dette området i henhold til internasjonale konvensjoner og overenskomster som er ratifisert av Norge. Hovedredningssentralen er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS), slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Årsregnskapet utgjør del VI i årsrapporten til Justis- og beredskapsdepartementet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Justis- og beredskapsdepartementet til Hovedredningssentralene i instruks om økonomistyring. Fra 1.1.2023 fører og rapporterer Hovedredningssentralen virksomhetsregnskapet i henhold til de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS). Regnskapet gir et dekkende bilde av Hovedredningssentralens disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

HRS gjennomfører fortløpende internkontroll av økonomistyring, regnskap og budsjett gjennom daglig leders og administrasjonens bruk av tilgjengelig verktøy i Unit4, ukentlige møter i ledergruppen og ved tett dialog med JD og

DFØ. HRS har i tillegg en prosjektkoordinator som har som en av sine oppgaver å føre regnskap for alle eksternt finansierte prosjekter.

For Hovedredningsentralen, som er en bruttobudsjettert virksomhet, er det forskjeller mellom det periodiserte virksomhetsregnskapet (SRS) og benyttet bevilgning i henhold til rapportering til statsregnskapet. Forskjellene skyldes at det benyttes ulike regnskapsprinsipper i de to regnskapene. Differansen mellom SRS og kontantrapportering forklares med endring i betalbare poster, avskrivninger, avsetninger/avregninger til SPK og merverdiavgift på skyldig leverandørgjeld pr. 31.12.2023.

Årets pensjonskostnader var budsjettert etter prognoser fra Statens Pensjonskasse (SPK). Denne prognosen har vært endret gjennom året, og siste prognose fra SPK viste en langt høyere kostnad enn første prognose, da den ble estimert til 14,5 millioner kroner. Årsregnskapet viser en total kostnad på 19,8 millioner kroner, dvs. en økning på 5,3 millioner kroner sett i forhold til første estimat. Det bemerkes at automatiske avsetninger i SAP gjennom året og fakturaer fra SPK ikke samsvarer. Dette skyldes at SPKs premiemodell gjør beregninger ut fra en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel. Total årlig pensjonskostnad har i 2023 vært høyst usikker og svært vanskelig å budsjettere. Se forøvrig note 2.

I 2023 har Hovedredningsentralen samlet disponert tildelinger på utgiftssiden på kr 196 879 000,-, jfr note A i årsregnskapet. Tildelingen er delt mellom kapittel for drift, redningsutgifter og større anskaffelser.

Kap. 455 post 01 Driftsutgifter

Posten viser et forbruk på kr 149 164 634,- av bevilgning på 146 673 000,-. Merinntektene utgjør kr 2 258 558,-. Totalt gir dette et merforbruk på kr 233 076,-.

Merforbruket skyldes både en økning i redningshendelser, sykefravær og behov for styrket bemanning i større og mellomstore hendelser. I tillegg har HRS gjennom året gjennomført utdanning av et betydelig antall nyrekruttede redningsledere, som blant annet har krevd noe mer reisevirksomhet for felles og samlokaliserte utdanninger og flytting av lærerressurser mellom avdelingene. Dette har også ført til et høyere enn normalt overtidsbudsjett.

I 2023 fikk vi uforutsett 5 MNOK ekstra pensjonskostnader som følge av at HRS må bære kostnaden av å ha ansatte på særaldersgrense. Det økte den samlede innbetalingen til SPK vesentlig.

Kap. 455 post 45 Store nyanskaffelser/vedlikehold

Posten viser et forbruk på kr 6 733 632,- av bevilgning på kr 7 639 000,- Dette utgjør 88 % av bevilgningen. Ubrukt bevilgning på kr 905 000,- er søkt overført fra 2023 til 2024.

Prosessen med å oppgradere operasjonsrommet ved HRS avdeling Nord-Norge er ikke slutført og midlene som gjenstår her er tenkt benyttet til dette.

Kap. 455 post 21 Redningsutgifter

Posten viser et forbruk på kr 44 941 894,- av bevilgningen på kr 42 567 000,- Post 21 hadde i 2023 et merforbruk på kr 2 374 891,-. Merforbruket må ses i sammenheng med den generelle økningen i redningshendelser omtalt i kap.II.

Bevilgningen omfatter utgifter til å engasjere private selskap, f.eks. helikopterselskap, og frivillige redningsorganisasjoner i konkrete redningstilfeller, refusjon til frivillige hjelpere for innsats i redningstjenesten, forbruk og erstatning av tapt materiell m.m. Posten er vanskelig å budsjettere da større hendelser, flere mellomstore hendelser eller et behov for å leie inn sivile helikopter spesielt i forbindelse med medisinsk evakuering i Nordsjøen raskt medfører høye kostnader. Sensommer 2023 medførte ekstremværet

Hans en betydelig bruk av redningsressurser i forbindelse med håndteringen av dette.

Resultatregnskap og balanse

Samlede driftskostnader per 31.12 utgjorde 206 534 343 kroner og bestod av lønnskostnader (inkludert pensjonspremie og andre ytelser) på 115 767 439 kroner. Av- og nedskrivninger på anleggsmidler var 1 804 087 kroner. Andre driftskostnader var 88 962 817 kroner.

Antall utførte årsverk i Hovedredningssentralen i 2023 er 64. Lønnsandel av driftskostnader i samme periode er på 56,1%.

Samlede driftsinntekter per 31.12. utgjorde 206 546 586 kroner, hvorav 204 286 028 kroner er inntekt fra bevilgning. Sum anleggsmidler ble i løpet av 2023 redusert fra 9 220 242 kroner til 5 486 820 kroner på grunn av mindre reinvesteringer enn avskrivninger.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Hovedredningssentralen. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen skal foreligge innen 31. mai 2024.

Hovedredningssentralen, 28.mai 2024

Jon Halvorsen
Direktør Hovedredningssentralen

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (“bestemmelsene”). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “Netto rapportert til bevilgningsregnskapet” er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin

konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke rapportert som en inntekt til statsregnskapet og derfor ikke vist som inntekt i artskontorrapporteringen.

Vedlegg: